

Pia Olsen Dyhrs tale ved uddeling af Ebba Strange-prisen

Taler

Pia Olsen Dyhr
Formand for Socialistisk
Folkeparti

Dato

1. april 2023

Sted

Hotel Comwell, Kolding

Jeg kan godt afsløre, at jeg har glædet mig meget til dét vi nu skal – nemlig sætte navn på dette års modtager af Ebba Strange-prisen.

Vi fejrer den 8. marts som kvindernes internationale kampdag. Men det er jo som det er, med den slags dage:

Det er dagen hvor vi markerer kampen. Men selve kampen udspiller sig de 364 øvrige dage om året.

Årets prismodtager kæmper for ligestilling. Hver eneste dag.

Og har gjort det siden hun var ganske ung.

Og det har været en kamp, som er kommet med en høj personlig pris. Og stadig gør det.

I dag skal vi markere – og anerkende – den kamp.

[...]

Det var engang en del af venstrefløjens tænkning, at man skulle afdække de religiøse, sociale og kulturelle bånd, som holder os nede eller låst i vores livssituation.

Det var engang en del af venstrefløjens tænkning, at hvis de herskende normer, vaner, religionen, sociale koder, kulturen, køn, klasseforhold eller andre skæve magtforhold stod i vejen for individet – så skulle det udfordres med henblik på

frigørelse.

Vi skulle som mennesker bevidstgøres om de bånd, der mere eller mindre skjult, medvirker til at holde os tilbage og holde os nede.

Den form for ideologikritik har i dag antaget lidt andre former – og ærlig talt: Sjældent helt så konsekvent og gennemtænkt som tidligere.

Men vores prismodtager i dag har holdt stædigt fast i dét blik på verden:

Prismodtageren har igen og igen turdet dele sin personlige historie.

Men også hævet stemmen, for dem der enten ikke selv kan, ikke ved hvordan... eller som simpelthen ikke tør.

Og det har kastet chikane, trusler, fordømmelse, udskamning og ikke mindst benægtelse af sig.

Men vores prismodtager har med lige dele stædighed og mod, holdt fast i sit budskab:

Vi må insistere på, at friheden for individet ligger i det sekulariserede, liberale demokrati.

At friheden for os alle, når vi lever sammen i et samfund, baserer sig på oplysningens frihedsværdier – ikke mindst kronjuvelen ytringsfrihed.

At friheden skal gælde alle i vores samfund – alle – og at vi derfor som venstreorienterede har en særlig forpligtelse til at afdække og bekæmpe de mønstre i vores samfund, hvor individet systematisk afskæres fra lighed, ligestilling og frihed.

At friheden ikke kun kan gælde for kvinder med etnisk dansk baggrund – men også skal gælde for hver eneste kvinde med minoritetsbaggrund.

At friheden til selv at vælge sin partner, hvile i sin seksualitet, deltage i samfundslivet på lige fod – blive gift – og skilt igen, som man ønsker det - ikke kan være en ret eller et privilegium kun forbeholdt majoritetssamfundet.

Men at det nødvendigvis må og skal gælde for alle borgere.

At retssikkerheden som en selvfølge omfatter alle – og ikke kan suspenderes af hverken en dominerende mand, af slægten, af klanen - eller af imamen.

At religion er en privatsag – som aldrig kan stå over vores frihed eller individuelle rettigheder som borgere i et demokrati.

[...]

Årets prismodtager udgav sidste år sine skildringer af sin barndom, sin ungdom og sit voksenliv.

En fattig kurdisk familie, som havner i Danmark. En lille pige, som skal finde sine ben i en fremmed verden.

Som spændes ud mellem en virkelighed ude – og den meget anderledes virkelighed, der er derhjemme.

En ung kvinde som skal giftes – og som presses bagfra og udefra – men også indefra.

Som mærker presset fra forventninger, og hvor ære, skam og selvopofrelse som kvinde - med meget begrænsede frihedsgrader – bliver perspektivet for resten af livet.

Og som finder styrken i sig selv til at bryde ud og finde sin egen vej.

Og som rent faktisk bryder ud.

Med store konsekvenser for familieliv og relationer. Og som lægges for had i minoritets-rygtesamfundet. Og stadig bliver det.

En ung kvinde, der rejser sig, tager sig en uddannelse, arbejder, frigør sig. Og som kommer i Folketinget for SF.

Jeg kender få som dig, Halime...

For det er selvfølgelig vores egen Halime Oguz, som jeg taler om.

Du modige, viltre, kantede, eksplosive, kærlige, beskyttende, kontroversielle, omsorgsfulde kvinde.

Furie og engel på samme tid.

Den kamp du har kæmpet i dit eget liv...

... den kamp du hver eneste dag kæmper for kvinder med anden etnisk baggrund...

... den kamp du hver evig eneste dage kæmper for søjlerne, for principperne, i vores alle sammens demokrati...

... den kamp du kæmper for ytringsfriheden, og den kamp du har kæmpet, ved at insistere på din egen ytringsfrihed...

... den frihedskamp, den fakkeltagelse du har taget fra Ebba Strange og fra en række af stærke kvinder i SF, og båret videre for os i en moderne ligestillingskamp i globaliseringens tidsalder...

Tak! Bare tak!

Så: Hvis ikke du – hvem så?

Jeg kan ikke forestille mig nogen mere værdig modtager af Ebba Strange-prisen end dig, Halime.

Er du sød at komme herop til mig?

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Politisk tale, Prisuddelingstale, Socialistisk Folkeparti

Relateret

Halime Oguz tale ved modtagelsen af Ebba Strange-prisen
1. april 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/pia-olsen-dyhers-tale-ved-uddeling-af-ebba-strange-prisen>